

SOCIÁLNÍ FAKTORY V MAKROPROSTORU A MIKROPROSTORU ČLOVĚKA

Určujícími faktory sociálního vlivu jsou

- **Síla** - Do jaké míry je pro člověka skupina působící na něj důležitá
- **Počet** - Větší počet členů skupiny má na jedince větší vliv. (Neplatí zde však přímá úměra)
- **Blízkost** - Častost kontaktu. Vzdálenost dané osoby snižuje její vliv.

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

=integrovaný sociální systém tvořený lidmi, jejich vztahy a společnými aktivitami a produkty těchto vztahů a aktivit

- ⦿ mikrosociální prostředí - face to face
- ⦿ makrosociální prostředí - nepřímá interakce

SOCIALIZAČNÍ INSTITUCE

- ◉ **primární** - rodina; probíhá zde primární socializace
- ◉ **sekundární** - vrstevnická skupina, sekundární socializace (puberta, adolescence)
- ◉ **terciální** - a) profesní adaptace
b) spolužití s partnerem
- ◉ **kvartální** - masmédia

FAKTORY MIKROPROSTŘEDÍ

RODINA

- ◉ nejdůležitější mikrosociální prostředí
- ◉ Člověk zde dostává podněty a zkušenosti přirozenou cestou, jedinec zde nachází uspokojení svých základních potřeb, poskytuje mu prostor pro trávení volného času i pro osobní štěstí. Působí na utváření lidského profilu všech členů, důležitá při socializaci všech svých členů

druhy:

- ◉ **primární** (jedinec je dítě), **sekundární** (jedinec je rodič)
- ◉ **úplná** (otec + matka), **neúplná** (chybí otec či matka), **rekonstruovaná** (náhradní otec či matka)
- ◉ **nukleární** (otec + matka), **rozšířená** (+ prarodiče)

VRSTEVNICKÁ SKUPINA

- ◉ vrstevnická skupina - malá, neformální sociální skupina do níž chce jedinec patřit a s jejímiž hodnotami a normami chování se ztotožňuje
- ◉ umožňuje partnerskou komunikaci na jedné úrovni, interakce: spolupráce i soupeřivost
- ◉ jedinec se učí vztahům rovnoprávnosti
- ◉ normy a hodnoty jsou volnějši
- ◉ vznikají od počátku školní docházky, s věkem jejich význam roste
- ◉ umožňují osamostatňování dětí od rodiny
- ◉ uspokojuje psychické potřeby (prestiž - snaha o určité postavení, uvolnění, zábava...)

- ⊙ pro děti a dospívající jsou zde přitažlivé především:
- ⊙ přiznání fyzické a duševní vyspělosti
- ⊙ vztahy rovnoprávnosti
- ⊙ osobní nezávislost na dospělých
- ⊙ socializační proces je uskutečňován prostřednictvím skupinových vlivů a požadavků na členy prostřednictvím:
- ⊙ vytváření povědomí o cílech skupiny, jež jsou hodnoceny jako žádoucí
- ⊙ poskytování motivace jedincům k dosažení uznávaných cílů
- ⊙ vytvoření jistého vzoru chování a srovnávání konkrétních projevů s tímto vzorem
- ⊙ vytváření souboru sankcí a odměn, jimiž je chování jedinců postihováno

FAKTORY MAKROPROSTŘEDÍ

ŠKOLA / ZAMĚŠTNÁNÍ

- ◉ nejpodstatnější makrosociální prostředí
- ◉ v rámci hlavní životní náplně daného věku; umožňuje častý kontakt, četné a variabilní interakce

JAKÁKOLI VELKÁ SOCIÁLNÍ SKUPINA

- velký počet členů spojený etnickou, profesní, geografickou aj. příslušností
- časté organizační problémy, snižuje se podíl účasti jednotlivce na společných aktivitách, členové mezi sebou méně spolupracují, při diskusích - pasivita způsobená anonymitou i marnými pokusy o vyjádření se, obvykle se prosazuje relativně úzký okruh lidí, utvářejí subskupiny - mezi nimi mohou vznikat konflikty, více nevhodného chování jednotlivců díky anonymitě

- ◉ **skupinové rozhodnutí** - mohou být riskantnější - rozdělení odpovědnosti navozuje pocit většího bezpečí
- ◉ **proces skupinového myšlení** - soudržná skupina vyvíjí tlak na své členy a nutí je přizpůsobit se názoru většiny
- ◉ v procesu rozhodování člověk nezvažuje systematicky všechny možnosti, je pod tlakem, protože k rozhodnutí je třeba dojít rychle, skupina má velmi dominantního vůdce
- ◉ **sociální hnutí** - velká skupina, která vzniká na podporu určitých cílů nebo myšlenek, představuje víc strukturovanou a organizovanou formu kolektivního chování, úsilí velkého počtu lidí vyřešit něco, co vnímají jako problém a co společnost neumí uspokojivě zvládnout, liší se svým programem, mírou organizovanosti